

לב המזעזעים

עלון חודשי בענייני הלכה ומנהגים, מתוך סדרת הספרים "לב המזעזעים"

גיליון קע"ב

הלכות והליכות בעניין 'עירוב תבשילין'

ומנה ליו"ט, ביאור כיון שמערב זוכר את השבת ואינו אוכל את כל המאכלים ביו"ט ובורר מנה לזה ומנה לזה (ביצה טו, ב רש"י שם ד"ה אמר).

רב אשי אמר: לכבוד יו"ט תקנהו, ביאור חששו חכמים שיזלזלו באיסור בישול מיום טוב לחול [כיון שהותר לבשל ביו"ט לצורך אוכל נפש (מכתם ביצה טו, א ד"ה רב)] לכן אסרו להתחיל בבישול צרכי שבת ביו"ט [בלי עירוב] בכדי שיהיה ניכר ויאמרו אם אין אופים מיו"ט לשבת בלא עירוב קל וחומר שאסור לאפות מיום טוב לחול (ביצה טו, ב).

איך מועיל העירוב

כיון שכל איסור הכנה מדאורייתא הוא רק על מה שלא היה בעולם אבל מה שהיה בעולם ורק מתקנו לחול אינו בכלל הכנה דאורייתא אלא מדרבנן ובכה"ג שמתחיל להכין צרכי שבת בערב יו"ט התירו

חכמים להמשיך ולהכין ביו"ט צרכי שבת בשביל עצמו (תוס' ביצה ב, ב ד"ה והיה).

וכן ביאר במשנ"ב שעל ידי הכנת התבשיל נמצא שלא התחיל מלאכה ביום טוב אלא גומר אותה (משנ"ב תקצ"ב ס"ק ג).

טעם אחר: כיון שיתכן שיבואו אורחים ביו"ט וירצה לתת להם אוכל, מותר מדאורייתא לבשל בעבורם אפילו אחר גמר סעודתו ואפילו אם האוכל ישאר לו משום שלא באו אורחים אינו עובר איסור דאורייתא (פסחים מו, ב, לבוש תקצ"א).

אסמכתא מהתורה לעירוב תבשילין

שמואל אמר מדאמר קרא (שמות כ, ח) "זכור את יום השבת לקדשו" זכרהו מאחר שבא להשכיחו, **ביאור** יו"ט שחל בערב שבת יתכן ששבת ישתכח מחמת יו"ט כיון שמרבה בסעודת היום ולא ישאיר לשבת כדי כבוד שבת והזהירה התורה

"וחביבה מצוה בשעתה ואל תהיה מצוה זו קלה בעיניך ולא לחינם אמרו חז"ל (יומא כה, ב) "שקיים אברהם אבינו מצות עירוב תבשילין" (של"ה סוכות).

עירוב תבשילין

יום טוב שחל להיות בערב שבת לא יבשל בתחלה לצורך שבת בקדירה בפני עצמה, אבל מבשל הוא כמה קדרות ליו"ט ואם הותר, הותר לשבת, וע"י עירוב, מבשל בתחלה לשבת (משנה ביצה פרק ב משנה א, שו"ע תקצ"א).

ביאור: כל מלאכות אוכל נפש שהותרו ביום טוב לא הותרו אלא לצורך היום טוב עצמו, וכשם שאסור לבשל מיו"ט לחול אסור לבשל מיו"ט לשבת לכן יו"ט שחל בערב שבת לא יבשל בתחילה לשבת אלא מבשל ליו"ט ואם הותרו הותרו לשבת.

עצה נוספת שיעשה עירוב תבשילין, **מהו עירוב:** מכין תבשיל בערב יו"ט [יתבאר בהרחבה בהמשך] וסומך עליו לשבת (משנ"ב ס"ק א).

איסור בישול משבת ליו"ט

יש אומרים: שהוא מהתורה ולמדו זאת מהפסוק (שמות טז ה) "והכינו את שאר יבאו" חול מכין לשבת ואין שבת מכין לחול **יש אומרים:** שזאת תקנת חכמים **והטעם:** כדי שלא יבואו לבשל מיו"ט לחול, שיאמרו ק"ו הוא מיו"ט לשבת אין מבשילים [אלא אם כן עושה עירוב תבשילין] לחול לא כל שכן שאסור לבשל (פסחים מו, ב, ביצה טו, ב לבוש תקצ"א).

הטעם לתקנת עירוב תבשילין

רבא אמר: מפני כבוד שבת תקנהו, שיהיה לו מנה יפה לשבת

לע"נ אמי מודתי הרבנית מרת **אביבה לב** בת הגאון הגדול ר' **משה הרש"ל** זצ"ל

שמסרה את נפשה כל ימי חייה למען תורת בעלה ולחינוך ילדיה, חניכה את בנות ישראל רבות בשנים וקירבה אותן לאבינו שבשמים, משוש חייה היה לראות את צאצאיה עולים ומתעלים במעלות התורה, ובוזה לכל חיי העולם הזה, דאגה לכולם והתפללה להצלחתם

נלב"ע ה' תשרי תשע"ח. ת.נ.צ.ב.ה.

"לזכרו", ואיך על ידי שיעשה עירוב תבשילין ומכאן זוכרהו שהרי אינו עושהו אלא מחמת שבת (ביצה טז, ב רש"י שם ד"ה זכרהו).

ר"א אמר מדכתיב (שמות טז כג) "את אשר תאפו אפו ואת אשר תבשלו בשלו" מכאן אמר ר' אלעזר אין אופים אלא על האפוי ואין מבשלים אלא על המבושל, **ביאור**: יש ערב שבת שאין אופים בו פת אלא כתוספת על האפוי מיום חמישי וכן אין מבשלים אלא כתוספת על המבושל ביום חמישי וזאת ביום טוב שחל בערב שבת (ביצה שם).

הטעם שנקרא בשם עירוב

כשם שעירוב שעושים בחצרות ובמבואות ערב שבת משום היכר כדי שלא יעלה על דעתם שמותר להוציא מרשות לרשות בשבת, כך זה התבשיל משום היכר וזכרון כדי שלא ידמו ויחשבו שמותר לאפות ביו"ט מה שאינו נאכל בו ביום (רמב"ם פ' ו הלכות יו"ט הלכה ב).

ולדבריו שם של עירוב תבשילין הוא שם מושאל מעירובי חצירות, דשם הכוונה שמערב הרשויות להיות כאחד והושאל זה השם לכאן מפני שהענין הוא אחד משום היכר.

טעם אחר: מלשון תערובת שהוא כמערב יום טוב ושבת לעשותם כיום אחד וקדושה אחת לענין בישול ועל ידי כך נחשב שמה שמכין לשבת כאילו מכינו ליום טוב (ראב"ד על הרמב"ם שם, רשב"א עבודת הקודש בית מועד שער רביעי ס' א).

טעם אחר: עירוב שענינו לערב את מה שבישל בערב יום טוב לשבת עם מה שבישל ביום טוב לשבת (ראש יוסף ביצה טו, ב ד"ה ותבשיל).

מזי מערב

יחיד: מצווה על כל אחד לערב (שו"ע תקכז ז). [עיין להלן לענין עירוב של גדול העיר].

למי מועיל עירוב של בעה"ב

עירוב של בעל הבית מועיל לאשתו ובני ביתו, **והטעם**: כיון שערב בעה"ב הם טפלים לו ומותר להם לבשל ולאפות אף שלא עירבו (משנ"ב תקכז ס"ק נו, מנח"י ח"ט נד).

להודיע לבני הבית: הגרי"ז מבריסק הקפיד להודיע לבני ביתו שעשה גם עבורם עירוב תבשילין (תשובות והנהגות סימן שכד).

זמן העירוב

שני ימים טובים שחלים ביום חמישי ושישי מניח בערב יו"ט דהיינו יום ד' ואפילו בבוקר, ומ"מ אם חושש שמא ישכח יכול לעשותו בלילה שלפני ערב יו"ט (בית לוי פרק ד ט), **והטעם**: משום שלילו כימו לענין זה (הגריש"א מבקשי תורה ספר זכרון להגרש"א עמוד רטז).

כמה מערבים

עירוב זה עושה אותו בפת ותבשיל (שו"ע תקכז ב) **הטעם שלוקחים שני דברים לעירוב**: אף שמעיקר הדין מספיק

לערב בתבשיל אחד (ב"י תקכז ב וכן דעת הגר"א), לוקחים שתי תבשילים, לפי שרוצים לצאת ידי חובה כדעת הפוסקים שמחמירים להצריך פת ותבשיל ולכן בדיעבד מותר אף אם לקח תבשיל אחד (משנ"ב תקכז ס"ק ו).

הטעם שצריך פת ותבשיל: כיון שצריך לאפות ולבשל מיו"ט לשבת ולכן עושין העירוב מפת ותבשיל מעיו"ט שעל סמך זה אופין ומבשלין אח"כ (משנ"ב תקכז ס"ק ה).

הטעם שמערבים בפת אף שהיום לא נוהגים לאפות ביו"ט

כיון שנוהגים לאפות פשטידא מבשר או מחלה לכבוד שבת, והרי הוא כאפית הפת אע"פ שמבשלים אותה במחבת בשמן (שולחן גבוה תקכז ס"ק ג), **טעם אחר**: משום שאין משנים מהמנהג (לוח הלכות ומנהגים קונטרס עירוב תבשילין הערה 14 משמיה דהגר"ש"א).

ליחד תבשיל ופת לעירוב תבשילין

יש אומרים: שיש ליחד תבשיל ופת מיוחדים לעירוב תבשילין ואין לומר כל הפת והתבשילים שבביתו יהיו לעירוב תבשילין (שו"ת מנחת שלמה תניינא סימן מט).

לקיחת תבשיל שבושל במיוחד עבור העירוב

מצווה מן המובחר לעשות עירוב תבשילין מתבשיל שנתבשל בערב יום טוב (רש"י ביצה טו, ב ד"ה עושה), ונתבשל בכוונה בכדי לקחת ממנו לעירוב תבשילין ולא שנתבשל כמה ימים קודם יום טוב, ומ"מ העירוב כשר אף אם לא לקח מתבשיל שנתבשל לפני כן (ביאור הלכה תקכז ו ד"ה עדשים).

הדברים שאפשר לערב בהם

הכלל הוא דבר שראוי ללפת בו את הפת, דהיינו שאין רגילים לאוכלו בפני עצמו אלא אוכלים אותו יחד עם לחם בסעודה [לאופקי דיסא]. כגון בשר דגים ושאר מיני לפתן מבושלים (שו"ע תקכז ד, משנ"ב שם ס"ק יא וס"ק יח).

עירוב הפת

יש אומרים: שמספיק כזית בין שמערב אחד בין שמערב לאלפים (ביצה טו, ב, שו"ע תקכז ג), **והטעם שמספיק כזית**: כיון שהוא שיעור חשוב (הגרש"א שולחן שלמה תקכז ג), **ויש אומרים**: שלכתחילה צריך בפת שיעור כביצה וכן נוהגין לכתחילה (הג"ה שם בשם הירושלמי).

יש שלוקחים: לחם שלם, וכך כותב השל"ה הקדוש (מסכת סוכה נר מצווה ד"ה עירוב, משנ"ב תקכז ס"ק א) השמח במצווה זו יקח פת שלם מוכן לשבת, **והטעם בשלם**: משום הידור מצוה (במשנ"ב תקכז ס"ק יא הובא שכך נהג המהרי"ל).

יש שלוקחים: חתיכת בשר או דגים (משנ"ב תקכז ס"ק ח - יא). **והטעם**: משום הידור מצוה (קובץ מבית לוי ח"א צז), **יש שלוקחים**: ראש של דג, **והטעם**: משום שיש בו חשיבות יתירה (קובץ מבית לוי שם).

יש שלוקחים: ביצה (ערוה"ש תקכז יג, משנ"ב שם ס"ק יא), **הטעם שלקחו דווקא ביצה**: משום שאינה מתקלקלת אף שמונחת

באם רוצים לעשות עירוב תבשילין: ובאם רוצים לעשות [בשביל הדלקת הנר] יעשו בלא ברכה, **להודיע לבניו:** כשיוצאים ידי חובת עירוב על ידי אביהם או חתנם רצוי לזכות להם ולהודיע להם (הגריש"א אוהל).

ויש אומרים: שבנים נשואים וכן אורחים אינם יוצאים בעירוב של בעל הבית וצריכים גם כן להניח עירוב תבשילין, **והטעם:** משום שלא שייך דין נטפל לבעל הבית לבן וכן לאורח לכמה ימים [ורק במשרתת שייך נטפל לבעה"ב] ולכן שישתתפו בעירוב של בעה"ב על ידי שיגביהו התבשיל קודם ובעל הבית יעשה העירוב בברכה ובשליחותם ויהא להם מצות עירוב תבשילין בברכה (הגרנ"ק חוט שני יו"ט תקכז ח א).

זמן הכישול ביום טוב שחל בערב שבת

"יזהרו להקדים הכנת מאכליו לשבת שיגמור מלאכתו [ביו"ט] בעוד יום גדול", **והטעם:** לפי שיש לחשוש לראשונים הסוברים שמהתורה אסור לבשל ביום טוב לצורך שבת, וההיתר של עירוב תבשילין הוא רק על האיסור דרבנן משום ששייך לומר "הואיל ומקלעי אורחים וחזי ליה גופא", וכשמבשל סמוך לחשכה לא שייך לומר הואיל שהרי אין אפשרות להנות מהמלאכה היום ואסור מהתורה (משנ"ב תקכז ס"ק ג).

לימוד זכות על מי שלא נוהג כן: יש שכתבו שאין העולם נזהרים בזה ומבשלים עד סמוך לחשכה משום דס"ל כרמב"ם וסיעתו שמהתורה צורכי שבת נעשים ביו"ט ורק מדרבנן אסרהו שמא יבשל לחול ועל ידי עירוב תבשילין התירו, ואין צריך לסברת הואיל (ערוה"ש תקכז ג, שו"ת אבן ישראל ח"ז כד).

אכילת העירוב

העירוב צריך להישאר קיים כל זמן שרוצה לבשל לשבת, ולכן לאחר שהכין צרכי שבת יכול לאכלו (שו"ע תקכז טז).

להשתמש בעירוב ללחם משנה: לכתחילה נכון שישתמש בו ללחם משנה בערבית ושחרית ובמנחה יבצע עליו (משנ"ב שם ס"ק מח).

המשנ"ב (תקכז ס"ק יא) מביא שהמהרי"ל היה לוקח את הפת מהעירוב ללחם משנה ובוצע עליו בסעודה שלישית של שבת, **והטעם:** כיון שאתעביד ביה חדא מצוה ליתעביד ביה מצוה אחרינא (משנ"ב שם ס"ק מח) [כיון שעשו עימו מצווה של עירוב תבשילין עושים עם זה מצווה לחם משנה].

שכח ולא עירב: יכול לסמוך על עירוב של רב העיר (שו"ע תקכז ו), בתנאי שזה פעם ראשונה שלו ששוכח ולא פעם שניה דפעם שניה הוי כפושע שניכר שאינו חרד לדבר מצווה ואינו יכול לסמוך על רב העיר (משנ"ב שם ס"ק כב).

מי שאינו מבשל ביו"ט האם יש לו לעשות עירוב

תבשילין

יש אומרים: שגם מי שהכין את כל המאכלים ליו"ט ושבת ואינו צריך לבשל ולאפות ביו"ט מצוה עליו לעשות עירוב תבשילין ולברך עליו אף שלא יצטרך כלל להתיר זה של עירוב תבשילין, **והטעם:** כיון שמצווה לעשות עירוב היא לא רק לזה

כמה ימים משאין כן כשמניחים בשר מבושל הרבה פעמים מתקלקל (ערוה"ש תקכז יג) [והיום שיש מקרים אין צריך דווקא בביצה].

זהירות בביצה: יש לזהר שלא תהיה קלופה, **והטעם:** משום שביצה קלופה שעבר עליה לילה אסורה באכילה מפני הסכנה.

מאכלים קפואים

יש אומרים: שאפשר לערב במאכלים קפואים, **והטעם:** כיון שאפשר להפשיר בקלות ומהיות טוב מן הראוי לחכות עד שהמאכל יפשיר (שו"ת שבט הלוי ח"ט קכט א, הגרנ"ק לקט הלכות יו"ט וחול המועד יט ח).

סימון העירוב

מן הראוי לסמן את התבשילים של העירוב, **והטעם:** כדי שלא יקחו את המאכל לצורך סעודת יו"ט ויתבטל העירוב.

סדר עשיית העירוב

הנחת התבשיל: יניח התבשיל בתוך כלי ולא על גבי הפת, **והטעם:** משום מיאוס (משנ"ב תקכז ס"ק יא, שכך נהג המהרי"ל שם יח).

מחזיק ביד: בשעת שמברך על עירוב תבשילין יש להחזיק את הפת והתבשיל בידו (ב"י תקכז ד"ה כיצד, משנ"ב תקכז ס"ק סג). **והטעם:** כדי שיכון ליבו על מה שמברך, ובדיעבד אם בירך כשהיה מונח בפניו יצא (לבוש תקכז).

להחזיק ביד ימין: המערב צריך להחזיק את העירוב ביד ימין (נטעי גבריאל יו"ט ח"ב פרק פד ג), **הטעם:** משום חשיבות המצוה. **הברכה:** ומברך "אקב"ו על מצוות עירוב" ויאמר "בהדין" כפי הנוסח שמובא בסידורים.

להבין מה שאומר: צריך להבין מה שאומר ובאם אינו מבין מה שאומר לא הועיל אמירתו כלום, **והטעם:** לפי שנוסח בהדין הוא והסבר למעשיו ואם אינו מבין מה תועיל אמירתו (שו"ע תקכז יב, משנ"ב שם שו"ט ס"ק מ, שעה"צ תקכז נה בשם הגר"א).

לא אמר הנוסח בהדין

לא אמר הנוסח בהדין נחשב כמי שלא עירב (רמ"א תקכז כ).

הטעם: שכך תקנו חכמים שיפרט עיקרי המלאכות ואם פרט רק מקצתו כגון שאמר רק לאפויי ולא הזכיר ביטול והטמנה אסור בה (משנ"ב שם ס"ק סג), **ויש חולקים ואומרים:** שאמירה זו אינה אלא רק למצוה לכתחילה ובדיעבד כיון שהניח התבשיל לשם עירוב מותר לסמוך על זה, **ולהלכה:** לכתחילה יש לסמוך על דעה ראשונה [שאם לא אמר נעשה כמי שלא הניח] וע"כ אם נזכר קודם כניסת יו"ט שלא אמר, יחזור ויטול העירוב בידו, ויאמר הנוסח "בהדין ואינו חוזר ומברך" (משנ"ב שם).

נשואים המתארחים אצל הוריהם

יש אומרים: שנשואים האוכלים אצל אביהם או חמיהם כל ימי החג אינם צריכים לעשות עירוב תבשילין ויוצאים ידי חובה בעירוב של אביהם או חמיהם (הגרשז"א שולחן שלמה תקכז טז).

משום שלא הצריכו חכמים לערב אלא בעיקר הסעודה (רא"ש סימן י').

טעם אחר: כיון שהתירו אפיה ובישול שהם מלאכות החמורות שאר מלאכות הקלות יש לעשות בלא עירוב.

ברכת שהחינו

אין מברך שהחינו אפילו שעושה כן פעם ראשונה. **והטעם:** לפי שסומכים על ברכת שהחינו שמברכים על הרגל (עיי' ט"ז תלב ב) [וצ"ע כשחל אחרון של פסח ביום ו' שאין מברך זמן], **טעם אחר:** משום שהוא רק הכשר מצוה והוא כטבילת כלים שאין מברכים שהחינו,

טעם אחר: על פי מג"א (תכה ה שמביא מאבודרהם) שמבאר הטעם שאין אומרים שהחינו על אמירת הלל, לפי שר"ח לפעמים אין לו ל' יום מיום שאמרו, לפי זה גם עירוב תבשילין בחודש תשרי לפעמים בא בתוך ל' יום (שו"ת שיח יצחק סימן קד).

עירוב תבשילין להתיר שאר מלאכות

קיפול טלית ביום טוב [באופן המותר]

המשנ"ב (שב ס"ק יז) הביא מחלוקת בדבר זה, לדעת הא"ר (שם ג) אם לא עשה עירוב תבשילין אסור לו לקפל משום הכנה, ודעת הרע"א (על המג"א תקכז ו) שמותר אף אם לא עשה עירוב תבשילין, **הטעם:** כיון שמעשה הכנה שאינו מלאכה מיו"ט שקדושתו קלה לשבת שקדושתה חמורה אינו אוסר, ולהלכה פוסקים כרע"א שמותר לקפל הטלית ביו"ט לצורך שבת (הגריש"א מבקשי תורה ספר זכרון לגרש"א ח"א עמוד רכה).

רחיצת כלים מיום טוב לשבת

יש אומרים: כשעשה עירוב תבשילין מותר לו להדיח כלים (שו"ע הגר"ז תקג ג, שבט הלוי ח"ד סימן נא אות ב). **והטעם:** שאע"פ שאינו מכין את הסעודה עצמה שטיפת כלים נחשבת כצרכי סעודה (שבט הלוי שם).

יש אומרים: שמותר רק בשעת דוחק גדול (הגריש"א קיצור הלכות יום טוב סב).

הצעת מיטות מיו"ט לשבת

מותר להציע המיטות ביו"ט לצורך שבת (א"ר שב ט בשם מהרש"ל לענין שמותר לקפל בגדים ביו"ט לצורך שבת, ובמחצית השקל שם נו כתב דמסתמא הוא הדין לענין הצעת המיטה, משנ"ב שב ס"ק יז) **יש אומרים:** שמותר אף אם לא עשה עירוב תבשילין (משנ"ב שב ס"ק יז שעה"צ שם כג).

הכנת ספר תורה לקריאה בשבת

יש אוסרים: לגלול את הספר תורה ביו"ט למקום קריאה של שבת שאחר היו"ט, **והטעם:** משום שלא הותר אלא תיקון צרכי סעודה שבת ולא שאר מלאכות (שו"ע הרב תקכז).

יש מתירים אפילו אם לא הניח עירוב תבשילין, **הטעם:** דאמרינן הואיל ואם ירצה לקרוא את הפרשה חזי ליה והוי כמו הואיל של אורחים (רע"א על השו"ע שז תרכז).

שוודאי יצטרך אלא המצוה שיהיה לו אפשרות לבשל אם יצטרך [כגון אם האוכל יתקלקל או יבאו לו פתאום אורחים] והוא דומיא דעירובי חצרות שעושה ומברך (כמבאר שו"ע שסו יג טו) ולא מיירי בגוונא שדעתו להוציא אחר כן (חוט שני ריבית קובץ ענינים עמוד קנד, יו"ט תקכז א).

יש אומרים: שיעשה עירוב תבשילין ולא יברך אע"פ שעירוב זה מתיר לו להדליק נר של שבת (הגריש"א אשרי האיש פרק ו ג).

עירוב של גדול העיר עבור בני העיר

גדול העיר: בנוסף יש מצווה לגדול העיר להקנות לכל בני העיר ולערב בעבורם (שו"ע תקכז ב), **והטעם:** שמא ישכח אחד מבני העיר להכין עירוב או שהניח ואבד לו העירוב, ואסמכהו הקרא (ביצה טו, ב) דכתיב בנחמיה (ח י) "ושלחו מנות לאין נכון לו" מאי לאין נכון לו, למי שלא היה יכול להניח עירוב תבשילין, כלומר שהיה טרוד או נאנס או שכח אז יוצא בעירוב של גדול הדור (שו"ע לבוש תקכז ז).

מי שאפשר לו לערב ואינו מערב: מי שאפשר לו לערב ואין מערב ורוצה לסמוך על עירוב של גדול העיר נקרא פושע, **והטעם:** לפי שתקנו חכמים שכל אחד יעשה עירוב תבשילין לעצמו ומשום שאינו חרד למצוות חכמים, ודינו שאינו יוצא בעירוב של גדול העיר (שו"ע תקכז ז, משנ"ב שם ס"ק כב).

הטעם שאין לסמוך על גדול הדור

לטעם א' של עירוב תבשילין שלא יזלזלו בו מועיל גם על ידי אחר אבל לטעם שיברור מנה יפה לשבת מה יעזור שיסמוך על גדול העיר הרי יכול לכלות את המנה אך מי ששכח סומך רק על הטעם הראשון ומקרי פושע מפני הטעם השני שלא מועיל סמיכתו לפי טעם זה (עיי' פנייהושע ביצה טו, ב ד"ה בגמ', ערוה"ש תקכז ז).

הכנה מיו"ט ראשון [יום חמישי] לשבת

כשחל יום טוב ראשון ביום חמישי [ראש השנה, או בחו"ל שעושים ב' ימים טובים] אינו יכול לבשל מיו"ט ראשון לשבת אע"פ שידוע שיהיה לו אונס ביום השני (שו"ע תקכז יג), **והטעם:** משום שלא תקנו עירוב אלא מיום טוב הסמוך לשבת ולא מיום שלפניו (משנ"ב תקכז ס"ק מא).

טעם אחר: לפי שעירוב תבשילין אינו מתיר אלא לעשות מלאכות מיו"ט הסמוך לשבת שאין יום חול מפסיק ביניהם וביו"ט שני של גליות הרי יו"ט דינו כחול לגבי יו"ט ראשון וא"כ אינו יכול להכין מיו"ט ראשון לשבת שהרי יום חול מפסיק ביניהם ולזה לא מועיל עירוב (משנ"ב שם).

טעם אחר: לפי שיו"ט ראשון הוא עיקר [כדאמרינן יו"ט שני של גליות משום גזרת שמד (ביצה ד, ב) נמצא שעדיף לעשות מלאכה ביום טוב שני שאינו אלא מנהג מאשר בראשון שהוא מדאורייתא (ב"י בשם שו"ת הרא"ש כלל כג ח, מג"א תקכז יג).

הטעם שלא הוצרכו לעשות עירוב לשאר מלאכות אוכל נפש [הוצאה והעברה]